

REKABET BÜLTENİ

MAYIS 2015

**Dış İlişkiler, Eğitim ve Rekabet
Savunuculuğu Dairesi**

Bu Sayıya Katkıda Bulunanlar

Mehmet ÖZDEN
Osman Tan ÇATALCALI
Emine TOKGÖZ
Ömer Faruk ÇELİK

İletişim

bulten@rekabet.gov.tr
Rekabet Kurumu
2015 - Ankara

GİRİŞ _____	1
DÜNYADAN HABERLER _____	2
SEÇİLMİŞ GEREKÇELİ KARARLAR _____	5
SEÇİLMİŞ İDARİ YARGI KARARLARI _____	6

Rekabet Bülteni'nin 2015 Mayıs sayısı ile karşınızdayız. Bu sayımızda da geçtiğimiz ayda rekabet hukuku, rekabet politikası ve sanayi iktisadında yaşanan gelişmelere ve önemli Kurul kararları ile mahkeme kararlarına yer verdik.

"Dünyadan Haberler" başlıklı bölümümüzde Atlantik'in her iki yakasındaki rekabet otoritelerinin önemli gördüğümüz incelemelerine ilişkin haberler yer almakta. Bülten'in "Seçilmiş İdari Yargı Kararları" bölümünde ise Danıştay tarafından Türk Eczacılar Birliği hakkında Rekabet Kurulu tarafından alınan karara ilişkin Danıştay 13. Dairesi tarafından alınan karara, kararın meslek kuruluşları için açılan veya ileride açılacak olan dosyalara örnek olabilecek olması nedeniyle oldukça geniş yer verdik.

Son olarak her zaman olduğu gibi Rekabet Bülteni'ne ilişkin görüş ve önerilerinizi bizlere ulaştırmak için bulten@rekabet.gov.tr adresini kullanabileceğinizi hatırlatmak istiyoruz.

Herkese iyi çalışmalar dileriz.

Dış İlişkiler, Eğitim ve Rekabet Savunuculuğu Dairesi

- **Avrupa Komisyonu'ndan Kapasite Mekanizmalarına Sektör Araştırması**

Elektrik sektöründe iklim değişikliği ile mücadele ve enerji güvenliği saikleriyle payı hızla artan yenilenebilir enerji ile birlikte devreye alınan kapasite mekanizmaları Komisyon'un gündeminde önemli yer tutmaktadır. Geçtiğimiz yıl konuya ilişkin bir rehber yayımlayan Komisyon, üye ülkelerde uygulanan heterojen önlem ve politikaların müktesebata uyumunu araştırmak üzere 29 Nisan'da sektör araştırması başlattığını duyurmuştur. Kapasite mekanizmaları, kesintili üretim yapan yenilenebilir enerji karşısında toptan satış fiyatlarının düşmesi ve bunun sonucu olarak arz güvenliğinin tehlikeye girmesi sonucunda yeni santral yatırımlarını teşvik etmek üzere ortaya çıkmıştır. Komisyon'un endişesi farklı üye ülkelerdeki mekanizma tasarımlarının rekabete sekte vurma ihtimalidir. Mekanizma ile belli üretici ve teknolojilerin mevcut ve potansiyel rakipleri dezavantajlı konuma düşürmesi ve iç pazarı olumsuz etkilemesi olasılığı geçtiğimiz ay açılan araştırmanın ana konusu olacaktır.

Kaynak:

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4891_en.htm

- **Baskılar Karşısında Comcast/Time Warner Birleşmesinden Vazgeçildi**

ABD'nin en büyük iki kablolu yayın operatörü olan Comcast ve Time Warner, son bir yıldır düzenleyici kurumlar, yasama, tüketiciler medya ve sivil toplum kuruluşlarının baskısına dayanamayarak 45 milyar ABD Doları değerindeki bu işlemde vazgeçtiklerini duyurmuşlardır. Teknolojik gelişimle birlikte genişbant hizmetlerinin artan önemi karşısında birleşme ile ortaya çıkacak %57'lik payı şikayetleri motive eden en önemli faktör olmuştur. Fiyatlardaki artış ve rekabet kısıtı yanında bağımsız ve muhtelif seslerin kısılma olasılığı ve Comcast'ın 2011 NBCUniversal birleşmesinde verdiği sözleri tutmamış olması gibi endişeler taraflarca öne sürülen ve kamu yararında aykırı unsurlar olmuştur. Hem FCC hem de Adalet Bakanlığı yetkilileri oldukça sert bir tutum sergilemişler ve birleşme sonucu ortaya çıkacak teşebbüsün genişbant ve kablolu televizyon işletmelerindeki pazar gücünü erişimi sınırlama yönünde kullanarak örneğin HBO ve CBS gibi kuruluşların içeriklerini geleneksel kablolu yayın aboneliği olmaksızın tüketicilerin izleyebilmesi gibi hizmetleri önleyebileceği görüşü hakim olmuştur.

Kaynaklar:

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/38485/comcasttime-warner-cable-collapses-broadband-internet-concerns/>

<http://www.freepress.net/blog/2015/04/24/comcast-folds>

<http://www.nytimes.com/2015/04/24/business/media/comcast-time-warner-cable-merger.html? r=0>

• Komisyon'un Gazprom Soruşturması'nda Önemli Aşama

Komisyon, 2011 yılında başlattığı Gazprom soruşturması kapsamında 22 Nisan'da Gazprom'a bulgularını ve itirazlarını yollamıştır. Buna göre teşebbüsün üç yolla hakim durumunu kötüye kullandığı iddia edilmekte olup bunlardan birincisi sınırlar arası gaz satışlarını engellemesidir. Gazprom ithalatçı ülkelerle yaptığı anlaşmalara koyduğu şu üç yöntemle sınırlar arası ticareti zorlaştırmaktadır: i) ihracat yasakları ii) müşterinin gazı nerede ve nasıl kullanacağına ilişkin sınırlamalar iii) ihracat ve yer değişimi konularında Gazprom'un onayının zorunlu tutulması. İkinci kötüye kullanma hali, Gazprom'un fiyatlama formülünün haksız ve fahiş olması olup bu durum iç toptan satış piyasasındaki rekabeti bozduğundan iç pazarın rekabete açılmasını da zorlaştırmaktadır. Üçüncü kötüye kullanma iddiası ise Gazprom'un Bulgaristan ve Polonya'da sahip olduğu hakim durumu gazın satışını altyapıya ilişkin belli taahhütlere bağlayarak kötüye kullandığına (kaldıraç) ilişkin olmuştur. Avrupa Birliği, doğal gaz açısından %60 oranında dışa bağımlı olup Rusya'nın belli ülkelerdeki ithalatçı payı %100'lere ulaşabilmektedir.

Kaynaklar:

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4828_en.htm

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/38463/eu-formally-accuses-gazprom-abuse-dominance/>

• Google Soruşturmasında Önemli Aşama ve Android'e Ayrı İnceleme

Komisyon 15 Nisan'da Google'ın Avrupa Ekonomik Alanı'nda genel internet arama hizmetlerinde sistematik olarak kendi karşılaştırmalı alışveriş

ürününü kayırmak yoluyla hakim durumunu kötüye kullandığına ilişkin iddia ve itirazlarını yayımladı. Karşılaştırmalı alışveriş ürünleri tüketicilerin online alışveriş sitelerinde arama yapmasını ve farklı sağlayıcıların fiyatlarını karşılaştırabilmelerine izin vermektedir. 2010 yılında başlayan soruşturmanın konusunu "Google Shopping" ürününün arama sonucunda sürekli olarak ön sırada yer alması sebebiyle rakip karşılaştırma hizmetleri trafiğinin saptırılması ve rekabetin aksatılması oluşturmuştur. Tüketicilerin sorgularına ilişkin en alakalı olan sonuçları görememesi ve inovasyonun tıkanması en önemli endişeler olarak ileri sürülmüştür. Komisyon duyurusunda ayrıca, Google'ın mobil işletim sistemi olarak geliştirdiği Android yoluyla rakip sistemlerin, uygulamaların ve hizmetlerin piyasa erişimini kısıtlayıp kısıtlamadığına ilişkin inceleme başlattığı bilgisine yer vermiştir.

Kaynaklar:

[http://europa.eu/rapid/press-release IP-15-4780 en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4780_en.htm)

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/38426/vestager-google-a-good-company/>

▪ Actavis Plc.'nin Allergan Inc.'i Devralmasına İzin Verildi**Karar Tarihi:**
19.02.2015**Karar Sayısı:**
15-08/102-40**Türü:**
Devralma

İlgili karar, Allergan Inc.'in kontrolünün Actavis Plc. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi üzerine yapılan inceleme sonucunda alınmıştır.

Kurul, işlemin 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğu tespiti ardından, M3A periferik etkili kas gevşeticiler ilgili ürün pazarında faaliyeti bulunan Allergan Inc.'in, Actavis Plc. tarafından devralınması işleminin, özellikle Botox'un yalnızca hastane kullanımında kullanılan bir ilaç haline gelmesi dikkate alınarak periferik etkili kas gevşeticilerin serbest eczanelere satışları pazarında rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı, ayrıca Botox ve Lysthenon'un hiçbir ihalede rakip olmaması nedeniyle "botulinum toksini" ve "süksinilkolin klorür" etkin maddelerine ilişkin hastane pazarında hakim durum yaratmayacağı veya mevcut bir hakim durumu güçlendirmeyeceği değerlendirilmesinde bulunarak işleme izin verilmesine karar verilmiştir.

▪ Perakende Sektöründe bir Birleşme Daha**Karar Tarihi:**
19.02.2015**Karar Sayısı:**
15-08/101-39**Türü:**
Devralma

İlgili karar, İsmar Marketler Zinciri Gıda ve Tük. Malları San. ve Tic. A.Ş. tarafından İstanbul, Şanlıurfa, Eskişehir, Mardin, Kütahya ve Bilecik Bozüyük'te işletilen yirmi altı süpermarketin Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi üzerine yapılan inceleme sonucunda alınmıştır.

Kurul, işlemin 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğu tespiti ardından, işlemin tarafların etkilenen pazardaki toplam pazar paylarının düşüklüğü nedeniyle hakim durum yaratmayacağı veya mevcut bir hakim durumu güçlendirmeyeceği değerlendirilmesinde bulunmuş ve işleme izin verilmesine karar vermiştir.

○ **Danıştay 13. Dairesi'nin 16.12.2014 günlü 2010/4769 Esas, 2014/4294 Karar Sayılı Kararı:**

Türk Eczacılar Birliği'nin, yasa ile kurulmuş bir kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olması, onu 4054 sayılı Kanun kapsamı dışında kılmaz; bazı eylemleri teşebbüs faaliyeti niteliğinde olup, bu açılarından TEB teşebbüstür.

Türk Eczacılar Birliği'nin, eczanelerin alım koşullarını piyasa dışında belirlemek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. Maddesini ihlal ettiğinden bahisle, aynı Kanun'un 16. maddesi uyarınca idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 08.07.2010 tarih ve 10-49/912-321 sayılı kararı, Danıştay 13. Dairesi tarafından kısmen iptal edildi. İptal kararında Danıştay 13. Daire, "4054 sayılı Yasanın "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinde, teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlik teşebbüs birliği olarak tanımlandığından ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ilişkin olarak herhangi bir istisnaya yer verilmediğinden, davacı Türk Eczacıları Birliğinin 4054 sayılı Yasa uygulamasında teşebbüs birliği sayılması gerektiği açıktır. Teşebbüs birliklerinin Rekabet Kanunu'na tabi olabilmesi için özel hukuk veya kamu hukuku tüzel kişisi olmaları ya da kanunla veya iradi olarak kurulmuş olmaları da önem taşımamaktadır.

Öte yandan, kanunla kurulmuş olan oda veya birlik gibi kamu tüzel kişiliğine sahip olan teşebbüs birliklerinin, kendi görev alanlarına giren yasa maddesinin uygulanmasından kaynaklanan karar ve uygulamalarından dolayı 4054 sayılı Kanuna tabi olmadıkları, uyuşmazlık konusu kararların oda veya birliğin görev alanına giren Yasa kapsamında değerlendirilmesi durumunda bu kararların mevzuata ve hukuka uygunluğunun bu kararlara karşı açılacak iptal davalarında incelenmesi gerektiği, dolayısıyla bu tür durumlarda davalı idarenin 4054 sayılı Kanun uyarınca inceleme yapmasına ve karar tesisine yetkisinin bulunmadığı yargısal kararlarla kabul edilmiştir. (Danıştay idari Dava Daireleri Kurulu'nun 11.3.2004 günlü, YD İtiraz No:2004/93 sayılı, 11.2.2010 günlü. E:2008/1881 ve 27.3.2008 günlü, YD itiraz No:2007/774 sayılı kararları).

Bununla beraber, yasayla kurulmuş olan oda veya birlik gibi kamu tüzel kişiliğine sahip olan teşebbüs birliklerinin, yasayla verilmiş herhangi bir yetkiye dayanmayan karar ve uygulamalarının ise 4054 sayılı Yasa kapsamında olacağına şüphe bulunmamaktadır. Dolayısıyla, bir teşebbüs birliği, kuruluş yasasında ve ona bağlı olarak çıkarılmış mevzuatta kendisine açıkça verilmeyen bir yetkiyi kullanarak rekabeti sınırlayıcı bir karar almış ise, böyle bir durumda, söz konusu kararın rekabeti sınırlayıcı olan herhangi

bir teşebbüs birliği kararından farkı olmayacaktır. Bu durumda, Rekabet Kurulu'nun böyle bir kararla ilgili olarak, teşebbüs birliği aleyhine doğrudan soruşturma açıp rekabeti ihlal ettiği sonucuna ulaşılması halinde cezalandırma yoluna gidebileceği kuşkusuzdur.

Belirtilen hukuksal çerçevede, dava konusu olay incelendiğinde; Türk Eczacıları Birliğinin ve bağlı eczacı odalarının soruşturma konusu olan "eczanelerin alım koşullarını piyasa dışında belirlemek" amacıyla firmaların kolektif olarak boykot edilmesine yönelik karar ve uygulamalarının 6643 sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanunu'nun 39. maddesinde yer alan herhangi bir görevinin kapsamında olmadığı, dolayısıyla davacı Birliğin ve bağlı ecza odalarının söz konusu karar ve uygulamalarının 4054 sayılı Yasa'nın 4. maddesi kapsamında rekabetin ihlali sonucunu doğurup doğurmadığının incelenerek Rekabet Kurulu'nca bir işlem tesis edilmesinde yetki yönünden hukuka aykırılık bulunmamaktadır" değerlendirmesini yaparak, TEB'in eczanelerin satış koşullarını piyasa dışında belirleme eyleminin kendi yasasında açıkça belirlenen bir görev olmadığına, 4054 sayılı kanun kapsamında bir teşebbüs birliği eylemi olduğuna vurgu yapmış ve idari işlemi bu açıdan hukuka uygun bulmuştur.

Ancak, Kurul kararının para cezası takdiri hakkındaki kısmı bakımından aşağıdaki tespitleri yaparak, işlemi sadece bu bakımdan iptal etmiştir:

"Kurul'un teşebbüs veya teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin yıllık gayrisafi gelirlerinin yüzde onuna kadar idari para cezası verebileceği yolundaki kural ile Kurul'a idari para cezasının hangi oran üzerinden verileceği hususunda bir takdir yetkisi verildiği açık olmakla birlikte, bu takdir yetkisinin öncelikle ilgili mevzuatta belirlenen sınırlar çerçevesinde, 4054 sayılı Kanun'un öngördüğü amaçlar doğrultusunda ve objektif kriterlere dayanılarak ve bu suretle takdir yetkisinin hukuka uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının yargısal denetimine imkân verecek şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

.....

...dava konusu Kurul kararında idari para cezası oranının ne şekilde belirlendiğine ilişkin hiçbir husus yer almadığı, her ne kadar Kurul kararının ihlalin ağırlığı başlıklı bölümünde, davacı teşebbüs birliğinin idari para cezası verilmesine konu eylemlerinin ağırlığı konusunda değerlendirmeler yer almışsa da, bu değerlendirmelerin idari para cezası oranının belirlenmesi noktasında ne şekilde dikkate alındığının anlaşılamadığı, yukarıda yer verilen, 4054 sayılı Kanun'da ve Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelikte yer alan idari para cezası oranının

belirlenmesinde dikkate alınması gereken hususların, kararda dikkate alınıp alınmadığının belli olmadığı, bu çerçevede; temel para cezasının belirlenmediği, olayda ağırlaştırıcı veya hafifletici unsurların bulunup bulunmadığı, var ise oranın belirlenmesinde etkisinin ne olduğu hususlarına kararda yer verilmediği anlaşılmaktadır.

Bu durumda; 4054 sayılı Kanun ve Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına ilişkin Yönetmelikte belirlenen idari para cezası oranlarının belirlenmesine ilişkin ilke ve esaslara uyulmaksızın, bu suretle idari para cezası miktarı açısından yargısal denetime imkân vermeyecek şekilde belirlenen %3 oranı üzerinden davacı teşebbüs birliğine idari para cezası verilmesine ilişkin Kurul kararının sonuç kısmının davacıya idari para cezası takdirine ilişkin 3. maddesinde hukuka uygunluk bulunmamaktadır.”

Bu kararın en dikkate değer yanı Danıştay’ın, profesyonel meslek birliklerinin 4054 sayılı Kanun’un uygulanmasından muaf olmadıklarını ve Kurul kararlarındaki değerlendirme ve sonuç bölümlerinin, ceza takdiri açısından detaylı ve açık olması gerektiğini vurgulamasıdır.

○ **Ankara 9.İdare Mahkemesi’nin 18.2.2015 günlü 2014/29 Esas, 2015/214 Karar Sayılı Kararı:**

Yargı kararlarının yerine getirilmesi hususunda idarelerin takdir yetkisi bulunmayıp, idarelerce gecikmeksizin ve kararın gerekçesi ile hüküm fıkrasına uygun olarak işlem tesis edilmesi hukuk devletinin gereğidir!

Davacı şirketin 4054 sayılı Yasa hükümleri ve yargı (iptal) kararı dikkate alınarak idari para cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin 21.08.2013 tarih ve 13-48/675-289 sayılı Kurul kararının hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek açılan dava, Ankara 9.İdare Mahkemesi tarafından reddedildi.

Mahkeme ret kararında “*Danıştay 13. Dairesinin 30.05.2013 tarih ve E:2009/3135, K:2013/1631 sayılı kararıyla; davacı şirketin 4054 sayılı Kanunun 4. Maddesini ihlal ettiğine karar verilmesine ilişkin Kurul kararının 2. maddesi bakımından davanın reddine, eylem tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan Yasa hükümlerinin davacı şirket lehine olması nedeniyle 2006 yılı gayrisafi geliri üzerinden idari para cezasının hesaplanması gerektiği gerekçesiyle Kurul kararının davacı şirkete 2007 mali yılı gayrisafi gelirinin binde 5’i oranında idari para cezası verilmesine ilişkin 3. maddesinin (c) bendinin ilgili kısmının ise iptaline karar verildiği, bunun üzerine **anılan yargı kararının uygulanması amacıyla dava konusu işlemin tesis edildiği** anlaşılmıştır.*

*Uyuşmazlık, yargı kararının uygulanmasına ilişkin olup, Danıştay 13. Dairesi kararının hüküm fıkrası ile gerekçesi birlikte değerlendirildiğinde; **eylemin sübuta erdiğinin tespit edildiği** ancak, davacı şirketin ihlale konu eyleminin gerçekleştiği tarihte yürürlükte olan yasa hükümlerinin lehine olması nedeniyle 2006 yılı gayrisafi geliri üzerinden idari para cezasının hesaplanması gerektiği gerekçesiyle işlemin iptaline karar verildiği, bu itibarla anılan yargı kararının uygulanması amacıyla 2006 mali yılı gayrisafi geliri esas alınarak davacı şirkete idari para cezası verilmesi işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır” değerlendirmesine yer verilmiştir.*

Bu dosyada mahkeme, ilk yargı kararında Kurul tarafından yapılan rekabet ihlali tespiti önceki mahkemece hukuka uygun bulunmuş olduğundan, bu konuda esasa girmemiş, sadece idarenin iptal kararının gereğini yerine getirip getirmediğini yargılamış ve ikinci işlemi hukuka uygun bularak davayı reddetmiştir.

www.rekabet.gov.tr

Üniversiteler Mahallesi 1597. Cadde No:9 Bilkent Çankaya 06800 / ANKARA

Tel: (0312) 291 44 44

Faks: (0312) 266 79 20

Rekabet Bülteni'ndeki tüm fikir ve görüşler sadece yazarına ait olup, Rekabet Kurumu'nun resmi görüşünü yansıtmaz. Rekabet Kurumu, Rekabet Bülteni'nin içeriği ile ilgili olarak hiçbir hukuksal sorumluluk taşımaz ve kabul etmez.

The information and views set out in the Competition Bulletin belong to the writer and do not reflect the official position of the Turkish Competition Authority. The Authority, neither bears nor accepts any legal liability in regard to the Competition Bulletin.